

Streszczenie rozprawy doktorskiej

Podmiotowe korelaty postaw nauczycieli wobec doskonalenia zawodowego

mgr Sławomira Laskowska

Dynamiczne przemiany w życiu społecznym powodują stałą potrzebę doskonalenia zawodowego. Dotyczy to szczególnie zawodów, w których wysokie kompetencje, kreatywne postawy i innowacyjne działania są kluczem do sukcesu. Do zawodów tych należy profesja nauczycielska. Biorąc pod uwagę znaczenie stałego wzbogacania wiedzy i umiejętności zawodowych nauczycieli dla ich rozwoju zawodowego i jakości pracy dydaktyczno-wychowawczej przedmiotem mojej pracy uczyniłam postawy wobec doskonalenia zawodowego nauczycieli szkół średnich i szkół podstawowych. Problematykę tę rozpatrywałam w kontekście wybranych podmiotowych korelatów: samooceny, otwartości na nowe doświadczenia, motywacji osiągnięć zawodowych i nadziei na sukces. Wnioski z niniejszych badań mogą wzbogacić wiedzę zarówno z zakresu andragogiki, jak i pedeutologii oraz stać się użyteczne do praktyki edukacyjnej.

Praca składa się z siedmiu rozdziałów. Rozdział pierwszy poświęcony jest charakterystyce pracy zawodowej nauczyciela. Dokonano w nim analizy pojęcia zawodu nauczyciela, przedstawiono sylwetkę osobowościową oraz kompetencje współczesnego nauczyciela. Zwrócono również uwagę na wyzwania edukacyjno-wychowawcze stojące przed przedstawicielem tej profesji, a także opisano proces rozwoju i doskonalenia zawodowego nauczycieli.

W rozdziale drugim poruszono zagadnienia dotyczące teoretycznych podstaw kształtowania postaw nauczycieli wobec doskonalenia zawodowego. Dokonano na podstawie literatury przedmiotu analizy pojęcia postawy, opisano strukturę oraz cechy postaw. Opracowano również definicję operacyjną „postaw wobec doskonalenia zawodowego”. Ponadto wskazano na mechanizmy kształtowania się postaw i możliwości ich zmiany.

Rozdział trzeci został poświęcony podmiotowym uwarunkowaniom postaw wobec doskonalenia zawodowego. Scharakteryzowano w nim ujęte w badaniach zmienne: samoocenę, otwartość na nowe doświadczenia, motywację osiągnięć zawodowych oraz nadzieję na sukces.

W rozdziale czwartym omówiono założenia metodologiczne przyjęte w badaniach własnych oraz sprecyzowano przedmiot, cel badań, problemy badawcze, hipotezy i zmienne. Znalazł się w nim opis metody, techniki i narzędzi służących zebraniu materiału empirycznego. Przedstawiono charakterystykę badanej zbiorowości pod kątem cech społeczno-demograficznych. Zaprezentowano zastosowane w pracy analizy statystyczne.

Rozdział piąty rozpoczynający empiryczną część pracy zawiera charakterystykę postaw badanych nauczycieli wobec doskonalenia zawodowego. Opisano w nim przekonania dotyczące doskonalenia zawodowego, zadowolenie z możliwości korzystania z tego aspektu funkcjonowania zawodowego oraz zaangażowanie się respondentów w zakresie własnego doskonalenia warsztatu nauczyciela. Ostatnia część tego rozdziału prezentuje typy postaw badanych nauczycieli wobec doskonalenia zawodowego.

W rozdziale szóstym scharakteryzowano podmiotowe uwarunkowania postaw wobec doskonalenia zawodowego nauczycieli, którzy wzięli udział w badaniach: samoocenę, otwartość na doświadczenia, motywację osiągnąć oraz nadzieję na sukces.

Ostatni, siódmy rozdział zawiera analizę korelacji typów postaw nauczycieli wobec doskonalenia zawodowego z przyjętymi w założeniach czynnikami podmiotowymi. Dokonano również weryfikacji przyjętych hipotez roboczych.

W zakończeniu podsumowano i zinterpretowano otrzymane wyniki badań własnych. Sformułowano i zaproponowano wnioski praktyczne, które znajdują swoje zastosowanie w edukacji: kształceniu i doksztalcaniu nauczycieli. Zaprezentowany stan i uwarunkowania postaw wobec doskonalenia zawodowego badanych respondentów odnajduje swój wymiar nie tylko poznawczy, ale przede wszystkim praktyczny. Uzyskana wiedza może stanowić ważny aspekt pomocny w przygotowywaniu przyszłych kadr nauczycielskich oraz organizacji struktury i procesu systemu doskonalenia nauczycieli w Polsce.

Praca została zaopatrzona w bibliografię, spis tabel i rysunków. W Aneksie zamieszczono narzędzia badawcze zastosowane w badaniach.

słowa kluczowe: *nauczyciel, doskonalenie zawodowe, postawy wobec doskonalenia zawodowego, samoocena, otwartość na nowe doświadczenia, motywacja osiągnąć zawodowych, nadzieja na sukces*

S. Laszuka